

## **Danijel Žeželj: BABILON**

Nije lako postići narativ koji dobro šuti i nema riječi, no čuje se i puno govori. Barem ne u svijetu metafora koje snažno bilježe Žeželjev rad, kako u slikarskim detaljima, tako i u motivima njegovih grafičkih novela: „novela bez riječi“. S „punom paletom“ crne i bijele, jer boja je ionako višak.

U projektu „Brooklyn Babylon“ čiji sastavni dio čini i grafička novela „Babilon“, prepoznat ćemo velegrad koji gotovo nikada ne izostaje, ne samo iz umjetnikovih radova, već i iz njegovog svakodnevnog života. Brooklyn. Stvarno umjetnikovo utočište i fiktivno mjesto u kojem previru radnje, zapleti i likovi.

Žeželjev velegrad funkcionira na više razina i sadrži sve potrebne gradivne elemente narativnog djela: scenu uobičajeno stripovskih svjetlosnih kontrasta s izmjenama kadriranja dramatičnih žabljih, ljudskih i ptičjih perspektiva; radnju u činovima i dramu koja eskalira iz društvenih „šumova“ i nejednakosti; suprotstavljene likove i segregaciju moralnog pojedinca - superega koji misli i djeluje; poetičnost i poantu.

Poetičnost Babilona kao i većine umjetnikovih radova redovito je magično-imaginarna (s neizostavnim, nerijetko nadrealnim i arhaičnim bestijarijem koji naznačuje praiskonsko), kao i potpuno realistična (industrijska, betonska, brutalna, tragična, s dozom nade i otpora).

Sav mitsko-realistični konstrukt vodi oslobađajućem bijegu iz opscenog društvenog sustava najsuvremenijeg i najperfidnijeg nasilja koje ukida svaki smisao, djelovanje, slobodu i kreativne potencijale. Radi se o sustavu koji ne omogućuje kolektivni bijeg. Tek nekolicinu individualnih, onih koji se provuku kroz „ušicu“ vlastite providnosti i konačno utjelove u utopijskom utočištu na kraju priče. U nekom osobnom razrješenju. Novim počecima...

Utoliko o Babilonu možemo govoriti kao o dječjoj priči za pametne odrasle i happy endu s figom u džepu. ...

Kapanje boje uličnog umjetnika, pozadinska svirka bubnjara i trubača, lepet golubljih krila, gusti užurbani koraci prolaznika, glasna cirkuska povorka, anarho-zec iz druge ali ne bitno drugačije priče, i pokoji pas - uvode nas zvukom, mirisom i slikom u čarobnu radionicu majstora drvodjelje zamišljenog nad razbacanim skicama fantastičnih životinja. Pokraj njega, djevojčica s lebdećim balonom u ruci. Motiv koji se često javlja u Žeželjevim radovima, i u ovome slučaju, ključna figura uvijek u sjeni majstora. Svojevrsna životna filozofija koja nam se otvara kroz nekoliko infantilnih crteža.

Gradonačelnikovo pismo s prepoznatljivim logom „M“, koji se kasnije pojavljuje čak i na dječjoj lizalici, uvodi majstora u povjerljiv zadatak koji se ne odbija. Gradonačelnik pokreće izgradnju buduće najveće građevine na svijetu - kule koja, poput one biblijske, besramno parira i samome Bogu. Zastrašujuće golema građevina, toranj, spomenik i žrtvenik čije ostvarenje zahtijeva mnogo i od mnogih. Majstor je zadužen za vrtuljak na njegovom vrhu...

Izložba „Babilon“ u Galeriji SC sastoji se od tri dijela: 92 originala grafičke novele „Babilon“, projekcije 8 animiranih filmova nastalih kao dio multimedijalne predstave „Brooklyn Babylon“ i serije od 8 grafika (giclée printeva) koje su reprodukcije originalnih akrilik slika na dasci, nastalih u procesu izrade animacija.

„Brooklyn Babylon“ (multimedijalna predstava nastala u suradnji sa skladateljem i dirigentom Darcyjem Jamesom Argueom i njegovim orkestrom „Secret Society“) projekt je čiji potpuni oblik obuhvaća umjetnikov slikarski performans i pratnju orkestra uživo te kao cjelina svjedoči o neuobičajenoj protežnosti Žeželjevih radova koji izlaze iz domene grafika, crteža, slika ili novela i ulaze u sasvim novu dimenziju multimedijalnog, vremenskog, događajnog, participativnog.

Babilon je podjednako tragična koliko i optimistična priča o otporu instrumentalizaciji i oslobađajućoj kreativnoj „delikvenciji“, smještena u prostor i vrijeme, s ubačenom tek pokojom dekontekstualiziranom varkom, čarolijom starih filmova i dječjih slikovnica. U konačnici, radi se o potrebi da se progovori, ukaže, upozori ili tek uprizori svijet koji gledamo oko sebe, no ne nužno i vidimo, kao i svakodnevnu magiju kreativnog, moralnog i društveno odgovornog djelovanja koju treba živjeti. Bez nje svako je pisanje o ovome umjetniku besmisleno.

Marija Borovičkić